

@fanooseshimi

گروه اسمی :

الف (وابسته های پیشین اسم :

۱) صفت های اشاره : مشهور ترین آنان ((این، آن)) هستند و در ساخت مابقی آنان نیز از ((این ، آن)) استفاده می شود . همین / همان / اینقدر / آن قدر / چنین / چنان / این چنین / آن چنان / اینگونه

۲) صفت های پرسشی : چه ، کدام ، چند ، چه جور ، چندین ، چقدر ، ...

۳) صفت های مبهم : هر ، هیچ ، همه ، همه نوع ، همه گونه ، چند ، چندین ، فلان ، بهمان ، دیگر

*صفت های پیشینی که بر تعداد و مقدار اشاره دارند : قدری ، مقداری ، کمی ، اندکی ، تعدادی ، بسیاری ، بعضی

** نکته ** (۱) چند سال با او دوست بودی ؟

((چند)) هم می تواند صفت پرسشی باشد هم صفت مبهم :

(۲) چند سال با او دوست بودم .

چند کتاب / کتابی چند

** نکته **

((چند و دیگر)) به عنوان صفت مبهم پسین نیز به کار می روند .

دیگر دوستانم / دوستان دیگرم

* ((هر)) در واژه های : هرچه ، هرکدام ، هریک ، هرکه ، ... جزیی از واژه است و نمی توان آن را در این ترکیب ها مستقل شمرد و به آن صفت مبهم گفت .

* ((هیچ)) در واژه های : هیچ یک ، هیچ کدام ، جزیی از واژه است و نمی توان آن را در این ترکیب ها مستقل شمرد و به آن صفت مبهم گفت .

۴) صفت های تعجبی : چه ، عجب ، چقدر، ...

* چه و چقدر می توانند هم صفت پرسشی باشند و هم صفت تعجبی :

(۱) چه غذایی را دوست دارید ؟ (۲) چه غذای خوش مزه ای .

۵) صفت های شمارشی اصلی : یک ، دو ، سه ، ... ، هشتصد ، ده هزار ، هزاران هزار ، ...

* در فارسی امروز یکی اسم مبهم است .

* ((یک)) در واژه های هریک و هیچ یک به عنوان صفت شمارشی نیامده است و کل ترکیب اسم مبهم است .

۶) صفت های شمارشی ترتیبی : یکمین ، دومین ، سومین
*نخست ، اول ، آخر عدد نیستند اما نخستین ، اولین و آخرین صفت شمارشی ترتیبی هستند .

۷) صفت برترین (عالی) : بهترین ، صمیمی ترین ، آبادترین ، ...
*اگر صفت برترین کسره بگیرد خودش به هسته گروه اسمی تبدیل می شود .
بهترین دانش آموز
بهترین دانش آموزان کلاس

صمیمی ترین دوست من
صمیمی ترین دوستان من

۸) شاخص : لقب یا عنوان یک اسم است که بدون کسره و بدون فاصله کنار آن می آید .

۱) علمی و دانشگاهی : دکتر ، مهندس ، استاد ، علامه
۲) کشوری لشکری : شاه ، سلطان ، ملکه ، شهربانو ، امیر ، خان ، میرزا (میرزاده) ، قاضی و ...
۳) مذهبی : شهید ، امام ، حاجی ، کربلایی ، شیخ ، حاج (آقا ، خانوم) ، ملّا ، آیت الله ، حجت الاسلام
۴) خانوادگی : بابا ، مامان ، خاله ، عمه ، دایی ، پسر عمو ، دختر خاله ، ...
*آقا و خانوم (خاتون) شاخص های عمومی هستند .

*برادر ، خواهر ، مادر ، پدر نیز در ادبیات مذهبی به عنوان شاخص به کار می روند : برادر مرتضی ،
مادر ترزا ، پدر توماس

*معمولاً شاخص ها بدون فاصله پیش از اسم می آیند .

علامه دهخدا ، شاه عباس ، امیر ارسلان ، میرزا رضا کلهر ، قاضی زمانی ، بازپرس محمودی ، شهید
حسین فهمیده ، حاج آقا رحمانی ، شیخ حسن ، ملّا نصرالدین ، بابا طاهر ، ننه خورشید ، بی بی گل ، ...
*گاهی شاخص ها بدون فاصله پیش از اسم می آیند : علی آقا ، پروین خانوم ، رضا خان ، ناصرالدین
شاه ، علی دایی ، ...

*گاهی دو شاخص با یک اسم همراه می شوند : شاه شیخ ابواسحاق ، شاه سلطان حسین ، شهید

دکتر چمران ، آغا محمد خان

*شاخص هیچ گاه کسره نمی گیرد ، اما اگر کسره می تواند مجموعه (شاخص + اسم) را به اجزای
دیگر مربوط کند ، مثال :

آغا محمد خان قاجار
نادر شاه افشار

*اگر پس از ((این ، آن ، همین ، همان)) اسمی نیاید قطعاً دیگر این واژه ها را نمی توان صفت

پیشین به حساب آورد و در این حالت ((ضمیر اشاره)) نام دارند .

این را ببین قیمت آن چند است ؟
نظر من همان است از همین می ترسم

*ضمیر اشاره می تواند جمع هم بسته شود: این ها ، آن ها ، آنان ، ....

*بسیاری از صفت های مبهم مانند ((همه ، هیچ ، بعضی ، برخی ، بسیاری و ....)) نیز گاهی بدون آن که اسمی پس از آن ها بیاید ، وارد جمله می شوند که در این حالت ((اسم مبهم)) به شمار می آیند .

همه به او تبریک گفتند . از تو هیچ نمی خواهم . بعضی ها نمی توانند قانون مداری را تحمل کنند . صفت پیشی

بسیاری از مردم آگاهی درستی از حقوق خود ندارند . * مردم در این جا پس از حرف اضافه آمده است و متمم است ؛ متمم بسیاری است (متمم اسم) / بسیاری مردم ؛ مردم هسته است و بسیاری صفت مبهم به شمار می آید و

بعضی کتاب ها / بعضی از کتاب ها مقداری برنج / مقداری از برنج
*هرگاه پس از چه ، کدام ، چقدر)) اسمی نیاید دیگر صفت پرسشی و یا تعجبی به شمار نمی آید .
*چقدر در موارد زیادری قید پرسشی یا قید تعجبی نیز هست .
نظر شما چه بود ؟ او به تو چه گفته است ؟ چه ها که بر سر این سرزمین نرفته است ! کدام را می پسندی ؟

*شاخص هرگاه بدون نشانه کنار اسمی بیاید ، دیگر شاخص به شمار نمی آید بلکه فقط یک اسم عادی است و تمام نقش ها را می تواند بگیرد .
استاد تشریف آوردند . مهندس را خبر کنید . او سرهنگ است . به آقا سلام کن .
*هرگاه پس از ((این ، آن ، همین ، همان ، همه ، هیچ ، بعضی ، برخی ، بسیاری ، مقداری و ... چه ، کدام ، چقدر ، شاخص ها)) اسمی نیاید ، مطعناً دیگر این واژه ها صفت پیشین نیستند .
* امکان دارد پس از واژه های نام برده شده اسم بیاید اما باز هم این واژه ها صفت پیشین نباشند :
این شاهکار است . این شاهکار اثر میکل آنژ است .

*واژه های مشخص شده در نمونه های زیر ، صفت پیشین هستند یا خیر ؟
(۱) این آن لحظه موعود است . (۲) در کویر بیرون از خانه دیگر هیچ نیست . (۳) شب کویر این موجود زیبا و آسمانی که بسیاری نمی شناسند . (۴) آن شب نیز من غرق تماشای این دریای سبز و معلق بودم که بر آن مرغان المس پر تک تک از غیب سر می زدند .

وابسته های پسین

الف (جمع ها : ((ها)) برای همه واژه ها ، ((ان)) بیشتر برای جانداران به کار می رود ، سه تکواژ ((ات ، ون ، ین))

ب (نشانه های نکره : ((ی)) نکره

ج (وابسته های پسین : ((چند و دیگر)) هم صفت پیشین هستند هم صفت پسین ، صفت های ترتیبی ((اول ، دوم ، سوم ، ...)) نیز پس از اسم می آند و صفت ترتیبی پسین هستند / تمام صفت های بیانی : صفت های ساده ، برتر ، فاعلی ، مفعولی ، نسبی ، ...

د (م.الیه ها : اسم یا ضمیری که توسط کسره وابسته ایم دیگر شود .

*در پایان بسیاری از حروف اضافه مانند ((برای ، بدون ، غیر ، ...)) کسره می آید که این کسره جزئی از حرف اضافه است نه نقش نمای اضافه و آن چه پس از آن می آید متمم است نه م.الیه .

برای تو بدون شما

*تنها وابسته وابسته های پیشین ممیز است که واحد شمارش است .

دهنه ، حلقه ، چوبه ، عرّاده ، قبضه ، فروند ، تخته ، توپ ، ....

*تا / عدد ممیز های عمومی هستند .

تمرین : درجه وابستگی را به دست بیاورید .

(۱) این دو بلندترین ساختمان .

(۲) همین چند تا بچه

(۳) هر سیصد و سی متر

(۴) گل های شاداب و رنگارنگ باغ همسایه

(۵) این دو فرزند نازنین دوست خوبم

(۶) داستان های حماسی ملت های گوناگون جهان باستان

(۷) هر دو کتاب استاد ثروتیان

(۸) افسانه های رنگارنگ این فرهنگ دیرین

(۹) همین چند فروند هواپیمای بی سرنشین

(۱۰) خلبان این چند فروند هواپیمای بی سرنشین

تست : کدام گروه کلمه بر اسا الگوی ((اسم صفت صفت صفت اسم)) ساخته شده است ؟

- ۱) هیکل دراز و کبود و ورم کرده کلاس چهارم مدرسه .
- ۲) این طنین قاطع و کننده فرمان وحی در فضای درون من
- ۳) شکوه و شکایت از وضع بد خود به علت گرفتاری در زندان زمان
- ۴) اعتراض شاعر به مخالفان و بدگویان برای اثبات بی گناهی خویش

تست : کدام گروه کلمه بر اساس الگوی ((اسم اسم صفت اسم)) ساخته شده است ؟

- ۱) بهره گرفتن از معلم و درس و کلاس و استمرار در فراگیری بیشتر
- ۲) مستندات تاریخی متکی به واقعیت های موجود زندگی بزرگان
- ۳) دست یابی به دانشی در زمینه زبان و نقش های گوناگون آن
- ۴) سر جوخه کشیک پاسگاه تازه تاسیس شده کلانتری محله زندگی

تست: در کدام عبارت وابسته وابسته صفت مضاف الیه است ؟

- ۱) دستور زبان دوره دبیرستان بر مبنای نظریه ساخت گرای نویسته می شود .
- ۲) آموزش هم زمان سه زبان فارسی عربی انگلیسی طرح همه مسایل آن را آسان می سازد .
- ۳) دستگاه هایی مثل ماشین تحریر و رایانه فاصله میان واژه ای را به طور دقیق مراعات می کند .
- ۴) انجام تمرین به یادگیری اساسی درس کمک می کند شایسته است به تمرین زیاد دروس

توجه شود @konkorilife

تست : تعداد وابسته های وابسته در متن زیر چند مورد است ؟

در قصاید بهار آهنگ کلام ادبیا طنین انداز است شیرینی بیان فرخی و شادابی اندیشه بخردانه رودکی را در اشعار او به خوبی می توان دید . در توصیف خمیریات او روح کلام منوچهری موج می زند. اگر بخواهیم تنها دو مروارید گرانبها از دریای معانی شعر بهار صید کنیم آن دو چیزی جز آزادی و وطن نخواهد بود . احاطه او بر فرهنگ ایران باستان عشق وی را به ایران کهن بیشتر کرده است .

۱) ۷ ۲) ۸ ۳) ۹ ۴) ۱۰

تست : در کدام عبارت وابسته وابسته صفت مضاف الیه است ؟

- ۱) داستان رستم و اسفندیار یکی از شاخص ترین داستان های حماسه شاهنامه است .
- ۲) شاعر حماسه سرا در زمینه ملی عقاید فکری یک ملت را به نمایش می گذارد .
- ۳) آل احمد در آثار گران قدرش فضای سیاسی و اجتماعی ایران را ترسیم می کند .
- ۴) در بهترین نقد ها باید ابعاد و ویژگی های اثر مطالعه و بررسی شود .

تست : چند گروه اسمی دارای وابسته وابسته است ؟

((درختان انبوه باغ - ستارگان درخشان روشن آسمان - نویسندگان آن داستان - شاعران هر جامعه - دانش آموز نه چندان باهوش - اتوموبیل سفید یخچالی - ده دست لباس - آفرینش خداوند بزرگ - بازیکنان باهوش تیم - شکوفه های سفید زیبا درخت - بررسی معضلات جامعه - برداشت بعضی صاحب نظران))

۷(۱)   ۸(۲)   ۹(۳)   ۱۰(۴)

تست : در کدام گزینه مضاف الیه مضاف الیه وجود ندارد ؟

- ۱) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد ؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و رز شدم
- ۲) گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق ساکن شود / بدیدم و مشتاق تر شدم
- ۳) او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم
- ۴) ای خرم از فروغ رخت لاله زار عمر / باز آ که ریخت بی گل رویت بهار عمر